

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΗ DERYAN ΚΑΤΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 41721/04)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

21 Ιουλίου 2015

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 44, παράγραφος 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υπόκειται σε συντακτική αναθεώρηση.

ΑΠΟΦΑΣΗ DERYAN ΚΑΤΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Στην υπόθεση Deryan κατά Τουρκίας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Δεύτερος Τομέας),
συνεδριάζοντας σε Τμήμα, αποτελούμενο από τους:

Andras Sajó, ως Πρόεδρο,

Isil Karakas,

Nebojsa Vucinic,

Helen Keller,

Paul Lemmens,

Egidijus Kuris,

Robert Spanos ως Δικαστές, και Stanley Naismith, ως Γραμματέα του Τομέα,

Αφού διαβουλευτήκε κεκλεισμένων των θυρών, στις 30 Ιουνίου 2015,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία ελήφθη κατά την ημερομηνία
αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 41721/04) κατά της Δημοκρατίας της Τουρκίας, η οποία κατατέθηκε στο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 34 της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (εφεξής «η Σύμβαση») από έναν Έλληνα υπήκοο, τον κ. Armen Deryan (εφεξής «ο προσφεύγων»), στις 18 Ιουνίου 2004.
2. Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τον κ. Diran Bakar, δικηγόρο που ασκεί το επάγγελμά του στην Κωνσταντινούπολη. Η τουρκική Κυβέρνηση (εφεξής «η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον Αντιπρόσωπό της.
3. Ο προσφεύγων υποστήριξε, ειδικότερα, ότι μια σειρά από αστικές αγωγές που ασκήθηκαν εναντίον του για την ανάκτηση των περιουσιακών στοιχείων που κληρονόμησε από τον προκάτοχό του ήταν άδικες και, έτσι, του στέρησαν την περιουσία του.
4. Στις 28 Μαρτίου 2008, ο πρόεδρος του Δευτέρου Τομέα αποφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση.

Μεταφραστική Υπηρεσία Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service, Athens.

Service de Traduction du Ministère des Affaires Étrangères de la République Hellénique,
Athènes.

5. Ο προσφεύγων και η Κυβέρνηση κατέθεσαν περαιτέρω γραπτές παρατηρήσεις (άρθρο 59, παράγραφος 1). Επιπλέον, παρατηρήσεις τρίτου παραλήφθηκαν από την Ελληνική Κυβέρνηση, η οποία είχε ασκήσει το δικαίωμά της να παρέμβει (άρθρο 36, παράγραφος 1 της Σύμβασης και Κανόνας 44, παράγραφος 1 (β) του Κανονισμού του Δικαστηρίου). Η ερωτώμενη Κυβέρνηση απάντησε στις παρατηρήσεις αυτές (άρθρο 44 παράγραφος 6).

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

6. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1948 και ζει στην Καλλιθέα, Αττική, Ελλάδα.

7. Ο προσφεύγων είναι ένας από τους κληρονόμους του κ. Serkis Gonderelioglu, που ζούσε στην Κωνσταντινούπολη. Στις 7 Ιουλίου 1988, ο Gonderelioglu αγόρασε κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία από την πτωχευτική περιουσία μιας εταιρείας, μέσω δημοπρασίας.

8. Στις 5 Φεβρουαρίου 1996, η εν λόγω πώληση ακυρώθηκε με δικαστική απόφαση, με την αιτιολογία ότι οι δόσεις δεν είχαν καταβληθεί εγκαίρως. Η απόφαση που ακύρωνε την πώληση κατέστη αμετάκλητη στις 3 Οκτωβρίου 1997 και, στις 14 Νοεμβρίου 1997, ζητήθηκε από τον κ. Gonderelioglu, από την Υπηρεσία Πτωχεύσεων της Κωνσταντινούπολης, να επιστρέψει τα περιουσιακά στοιχεία που αγόρασε, εντός επτά ημερών. Εκείνος δεν συμμορφώθηκε με το αίτημα αυτό.

9. Στις 10 Αυγούστου 2000, ο κ. Gonderelioglu αποβίωσε.

10. Λόγω της μη συμμόρφωσης του με την εντολή της Υπηρεσίας Πτωχεύσεων να επιστρέψει τα περιουσιακά στοιχεία, στις 5 Ιουνίου 2001, η πτωχευτική περιουσία της εν λόγω εταιρείας κατέθεσε προσφυγή κατά των κληρονόμων του κ. Gonderelioglu, συμπεριλαμβανόμενου και του προσφεύγοντα, ενώπιον του Πρωτοδικείου του Sisli (εφεξής: «το Δικαστήριο του Sisli») για την ανάκτηση των περιουσιακών στοιχείων ή της ισοδύναμης αξίας τους.

11. Ένας δικηγόρος που ενεργεί για λογαριασμό του προσφεύγοντα και των λοιπών κληρονόμων του κ. Gonderelioglu, υπέβαλε αίτημα στο Δικαστήριο του Sisli, στις 3 Δεκεμβρίου 2001, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η αγωγή είχε κατατεθεί μετά τη νόμιμη προθεσμία και, ως εκ τούτου, έπρεπε να απορριφθεί. Ο δικηγόρος υποστήριξε ότι η νόμιμη ετήσια προθεσμία άρχισε να τρέχει στις 14 Νοεμβρίου 1997, αλλά ότι οι ενάγοντες δεν είχαν καταθέσει την αγωγή τους μέχρι το 2001.

12. Στις 15 Απριλίου 2002, τρεις εμπειρογνώμονες, οι οποίοι ορίστηκαν από το Δικαστήριο του Sisli, υπέβαλαν τριγωνματεύσεις τους σχετικά με την αξία των περιουσιακών στοιχείων. Δύο από τους εμπειρογνώμονες θεώρησαν την αξία τους ίση με περίπου 245.000 ευρώ (EUR), ενώ ο τρίτος εμπειρογνώμονας θεώρησε ότι αυτή κυμαίνεται στην περιοχή των 45.000 ευρώ.

13. Στις 11 Ιουνίου 2002, το Δικαστήριο του Sisli εξέδωσε προσωρινή απόφαση, με την οποία απέρριπτε το αίτημα ακρόασης δύο μαρτύρων, οι οποίοι, κατά τον προσφεύγοντα, θα έδιναν σχετικές πληροφορίες για την αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων. Το Δικαστήριο του Sisli έκρινε ότι η ύπαρξη των εκθέσεων των εμπειρογνομόνων καθιστούσε περιττή την ακρόαση των μαρτύρων του προσφεύγοντα.

14. Με την απόφασή του της 13ης Δεκεμβρίου 2002, το Δικαστήριο του Sisli διέταξε τους κληρονόμους του κ. Gonderelioglu να επιστρέψουν τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονταν στην κατοχή τους και να καταβάλουν ένα συγκεκριμένο χρηματικό ποσό που αντιστοιχούσε στην αξία των περιουσιακών στοιχείων που είχαν, στο μεταξύ, διατεθεί. Το ποσό των χρημάτων για το οποίο δόθηκε εντολή βασίστηκε στους υπολογισμούς που πραγματοποίησαν οι δύο εμπειρογνώμονες. Το Δικαστήριο του Sisli επιδίκασε, περαιτέρω, νόμιμους τόκους επί του ποσού αυτού, οι οποίοι λογίζονται από τις 21 Νοεμβρίου του 1997, αρχική ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την επιστροφή των περιουσιακών στοιχείων. Καμία απάντηση δεν δόθηκε από το Δικαστήριο του Sisli, στην απόφασή του, σε

σχέση με την ένσταση του προσφεύγοντα όσον αφορά στο ζήτημα της προθεσμίας.

15. Ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης και υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι η αγωγή για την ανάκτηση θα έπρεπε να είχε απορριφθεί από το Δικαστήριο του Sisli, δεδομένου ότι είχε εγερθεί εκτός της νόμιμης προθεσμίας. Ισχυρίστηκε, επίσης, ότι το Δικαστήριο του Sisli ενήργησε παράνομα διατάσσοντας την καταβολή τόκων επί του οφειλόμενου ποσού, δεδομένου ότι κανένα αίτημα για τόκους δεν είχε υποβληθεί από τον ενάγοντα. Πρόσθεσε επίσης ότι το Δικαστήριο του Sisli παρέλειψε να εξετάσει τους μάρτυρες που είχε προτείνει. Ο προσφεύγων ζητούσε από το Ανώτατο Δικαστήριο να οργανώσει ακροαματική διαδικασία πριν εκδώσει την απόφασή του.

16. Στις 10 Ιουλίου 2003, το Ανώτατο Δικαστήριο επικύρωσε την απόφαση του Δικαστηρίου του Sisli, χωρίς ακροαματική διαδικασία και χωρίς να δώσει καμία απάντηση στις ενστάσεις του προσφεύγοντα.

17. Στις 22 Δεκεμβρίου 2003 το Ακυρωτικό Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα του προσφεύγοντα για διόρθωση της προηγούμενης απόφασής του.

II. ΣΧΕΤΙΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

18. Το άρθρο 141 του Τουρκικού Συντάγματος προβλέπει, στο βαθμό που αυτό είναι συναφές, τα εξής:

«141 Όλες οι αποφάσεις που εκδίδονται από όλα τα δικαστήρια πρέπει να είναι αιτιολογημένες.

...»

19. Το άρθρο 388 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (νόμος 1086) που ίσχυε κατά το χρόνο των πραγματικών περιστατικών που αναφέρθηκαν, προβλέπει, στο βαθμό που αυτό είναι συναφές, τα εξής:

«388. Οι αποφάσεις [που εκδίδονται από τα Πρωτοδικεία] πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

....

3. σύνοψη των επιχειρημάτων των διαδίκων και των ισχυρισμών της

υπεράσπισης...

...»

20. Το άρθρο 133 του Νόμου περί Αναγκαστικών Εκτελέσεων και Πτωχεύσεων (Νόμος 2004), προβλέπει, στο βαθμό που αυτό είναι συναφές, τα εξής:

«... Οι αγοραστές και οι εγγυητές τους, οι οποίοι προκαλούν την ακύρωση μιας δημοπρασίας, παραλείποντας να καταθέσουν το συμφωνηθέν χρηματικό ποσό, είναι υπεύθυνοι για την επιστροφή της διαφοράς μεταξύ του συμφωνηθέντος ποσού και του ποσού που θα συμφωνηθεί σε μεταγενέστερη δημοπρασία, μαζί με τους τόκους υπερημερίας ...»

21. Σύμφωνα με το Τμήμα Μείζονος Συνθέσεως της Αστικής Διεύθυνσης του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Yargitay Hukuk Genel Kurulu), με την απόφασή του με αριθ. Ε 2011/4-504 Κ 2011/606, η οποία εκδόθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2011, βάσει του άρθρου 74 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι δικαστές δεσμεύονται από τα επιχειρήματα των διαδίκων και τους ισχυρισμούς της υπεράσπισης και δεν μπορούν, ως εκ τούτου, να αποφασίσουν να επιδικάσουν περισσότερα από όσα ζητήθηκαν από τους διαδίκους. Το Δικαστήριο έκρινε με την απόφαση αυτή, η οποία αφορούσε την επιδίκαση νόμιμων τόκων από δικαστήριο, παρά την έλλειψη σχετικού αιτήματος από τον ενάγοντα, ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έσφαλε κατά την επιδίκαση των νόμιμων τόκων και ακύρωσε την απόφαση του.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

22. Ο προσφεύγων κατήγγειλε ότι το Δικαστήριο του Sisli παρέλειψε να αποδεχθεί τα αποδεικτικά του στοιχεία, αρνούμενο να ακροαστεί τους δύο μάρτυρές του και βασίζοντας την απόφασή του σε μια έκθεση εμπειρογνομόνων που εγκρίθηκε κατά πλειοψηφία. Κατήγγειλε, επίσης, ότι το Δικαστήριο του Sisli τον διέταξε να καταβάλει τόκους επί του πληρωτέου ποσού, παρά το γεγονός ότι ο ενάγων δεν είχε υποβάλει κανένα

τέτοιο αίτημα. Κατήγγειλε, επίσης, ότι το Δικαστήριο του Sisli είχε συμφωνήσει να εξετάσει την υπόθεση, παρά το γεγονός ότι αυτή είχε εισαχθεί εκτός της νόμιμης προθεσμίας. Τέλος, υποστήριξε ότι δεν είχε διεξαχθεί επ' ακροατηρίω συζήτηση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ότι η απόφαση που εκδόθηκε από το δικαστήριο αυτό δεν είχε επαρκώς αιτιολογηθεί.

23. Όσον αφορά στις καταγγελίες αυτές, ο προσφεύγων επικαλείται το άρθρο 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης, το οποίο προβλέπει, στο βαθμό που αυτό είναι συναφές, τα εξής:

«Για τον προσδιορισμό των αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του ... καθένας έχει το δικαίωμα σε δίκαιη και δημόσια δίκη... από [ένα] ... δικαστήριο ...»

24. Η Κυβέρνηση αμφισβήτησε τα επιχειρήματα του προσφεύγοντα.

Επί του παραδεκτού

25. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι καταγγελίες αυτές δεν είναι προδήλως αβάσιμες, με την έννοια του άρθρου 35, παράγραφος 3 της Σύμβασης. Περαιτέρω, σημειώνει ότι δεν είναι απαράδεκτες για οποιουδήποτε άλλους λόγους. Πρέπει, επομένως, να κηρυχθούν παραδεκτές.

B. Επί της ουσίας

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

α. Ο προσφεύγων

26. Ο προσφεύγων υποστήριξε ότι τα προαναφερθέντα ελαττώματα της διαδικασίας προσέβαλαν το δικαίωμά του για δίκαιη δίκη.

β. Η Κυβέρνηση

27. Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι το ζήτημα της νόμιμης προθεσμίας απαιτούσε ένσταση η οποία θα έπρεπε να είχε υποβληθεί εντός 10 ημερών από την κοινοποίηση του αιτήματος. Ως νομικό ζήτημα, το θέμα αυτό δεν θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη από ένα εθνικό δικαστήριο αυτεπαγγέλτως. Εν πάση περιπτώσει, η εν λόγω υπόθεση ήταν μια ενέργεια για την αποκατάσταση ή την ανάκτηση περιουσίας (istihkak davasi) και, σε τέτοιες

υποθέσεις, η εν λόγω νόμιμη προθεσμία δεν είχε εφαρμογή.

28. Η Κυβέρνηση υποστήριξε, επίσης, ότι, σύμφωνα με το Νόμο περί Αναγκαστικών Εκτελέσεων και Πτωχεύσεων, ο αγοραστής ο οποίος συμμετέχει σε δημοπρασία και προκαλεί την ακύρωση της εν λόγω δημοπρασίας, παραλείποντας να καταθέσει το απαιτούμενο ποσό, υποχρεούται να καταβάλει τόκους υπερημερίας.

2. Ο τρίτος παρεμβαίνων

29. Αναφερόμενη στη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης, η Ελληνική Κυβέρνηση υποστήριξε ότι, αν και δεν ήταν καθήκον του Δικαστηρίου να ασχοληθεί με την πλάνη περί τα πράγματα ή το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το εθνικό δικαστήριο, θα το έπραττε αν έχουν παραβιάσει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που κατοχυρώνονται από τη Σύμβαση. Ισχυρίστηκε ότι, στην προκειμένη περίπτωση, οι δύο βασικότεροι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα, δηλαδή ότι η υπόθεση είχε εισαχθεί εκτός της προθεσμίας και ότι είχαν επιδικαστεί τόκοι παρά την απουσία οποιουδήποτε ανάλογου αιτήματος από τους ενάγοντες, δεν είχαν εξεταστεί από το εθνικό δικαστήριο.

3. Η εκτίμηση του Δικαστηρίου

30. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του, η οποία αντανakλά μια αρχή που συνδέεται με την ορθή απονομή της δικαιοσύνης, οι αποφάσεις των δικαστηρίων θα πρέπει να αναφέρουν επαρκώς τους λόγους στους οποίους βασίζονται (βλέπε, μεταξύ άλλων, Suominen κατά Φινλανδίας, αριθ. 37801/97, παράγραφος 34, 1 Ιουλίου 2003 και Luka κατά Ρουμανίας, αριθ. 34197/02, παράγραφος 55, 21 Ιουλίου 2009). Μία περαιτέρω λειτουργία μιας αιτιολογημένης απόφασης είναι να καταδεικνύει στους διαδίκους ότι έχουν τύχει ακρόασης, να τους παρέχει τη δυνατότητα να ασκήσουν έφεση κατά της απόφασης αυτής και τη δυνατότητα επανεξέτασης της απόφασης από ένα δευτεροβάθμιο όργανο (Suominen, ό.π., παράγραφος 37).

31. Μολονότι το άρθρο 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης υποχρεώνει τα

δικαστήρια να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους, δεν μπορεί να νοηθεί ότι απαιτεί λεπτομερή απάντηση για κάθε επιχείρημα. Έτσι, απορρίπτοντας μια προσφυγή, ένα δευτεροβάθμιο δικαστήριο μπορεί, κατ' αρχήν, απλώς να επικυρώσει τους λόγους που οδήγησαν στην απόφαση του κατώτερου δικαστηρίου (βλέπε Garcia Ruiz κατά Ισπανίας [GC], αριθ. 30544/96, παράγραφος 26, ΕΔΑΔ 1999-1 και τις εκεί παρατιθέμενες υποθέσεις).

32. Ο βαθμός στον οποίο ισχύει αυτό το καθήκον ύπαρξης αιτιολόγησης ενδέχεται να ποικίλει, ανάλογα με τη φύση της απόφασης. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, η ποικιλομορφία των ισχυρισμών που ένας διάδικος μπορεί να εκθέσει ενώπιον των δικαστηρίων και οι διαφορές που υφίστανται στα Συμβαλλόμενα Κράτη σε σχέση με τις κανονιστικές διατάξεις, τους εθιμικούς κανόνες, τη νομική γνωμοδότηση και την παρουσίαση και σύνταξη των αποφάσεων. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το ζήτημα αν ένα δικαστήριο δεν έχει εκπληρώσει την υποχρέωση αιτιολόγησης, η οποία απορρέει από το άρθρο 6 της Σύμβασης, μπορεί να εξακριβωθεί μόνο υπό το φως των περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης (βλέπε Ruiz Torija κατά Ισπανίας, 9 Δεκεμβρίου 1994, παράγραφος 29, σειρά Α, αριθ. 303-A).

33. Ωστόσο, εάν η εξέταση των ισχυρισμών ενός διαδίκου έχει αποφασιστική σημασία για την προκείμενη δίκη, όπως μια ένσταση που αφορά νόμιμες προθεσμίες, όπως συνέβη στην υπόθεση Ruiz Torija, θα απαιτεί συγκεκριμένη και ρητή απάντηση (βλ. ό.π., παράγραφο 30, βλέπε επίσης Higo Balani κατά Ισπανίας, 9 Δεκεμβρίου 1994, παράγραφος 28, Σειρά Α, αριθ. 303-B).

34. Το Δικαστήριο τονίζει, στο σημείο αυτό, ότι δεν ασχολείται με το αν οι αποφάσεις που εκδόθηκαν από τα εθνικά δικαστήρια, στην παρούσα υπόθεση, ήταν ορθές και συμβατές με την εθνική νομοθεσία. Το Δικαστήριο δεν ενδιαφέρεται, για παράδειγμα, για το αν το Δικαστήριο του Sisli έπραξε ορθώς εξετάζοντας την αγωγή που ασκήθηκε κατά του προσφεύγοντα και των συγκληρονόμων του, παρά τους ισχυρισμούς τους

ότι η αγωγή είχε ασκηθεί εκτός της νόμιμης προθεσμίας (βλέπε παράγραφο 11 ανωτέρω). Ομοίως, εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια να κρίνουν κατά πόσον ο προσφεύγων είχε υποβάλει την ένστασή του εντός δέκα ημερών και αν αυτή ήταν βάσιμη (βλέπε παράγραφο 27 ανωτέρω, βλέπε επίσης Ruiz Torija, ό.π., παράγραφος 30).

35. Η εκτίμηση του Δικαστηρίου περιορίζεται στην εξέταση του αν τα εθνικά δικαστήρια αιτιολόγησαν επαρκώς τις αποφάσεις τους, απαντώντας στα συναφή και σημαντικά σημεία που προέβαλε ο προσφεύγων. Για το σκοπό αυτό, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και το Σύνταγμα, το Δικαστήριο του Sisli και το Ανώτατο Δικαστήριο είχαν την υποχρέωση να συνοψίσουν στις αποφάσεις τους τα επιχειρήματα των διαδίκων και τους ισχυρισμούς της υπεράσπισης (βλέπε παράγραφο 19 ανωτέρω) και να αιτιολογήσουν τις εν λόγω αποφάσεις (βλέπε παράγραφο 18 ανωτέρω).

36. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι δεν αμφισβητείται ότι, κατά τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου του Sisli, ο προσφεύγων προέβαλε ορισμένα επιχειρήματα τα οποία περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, το ζήτημα που αφορά στη νόμιμη προθεσμία (βλέπε παράγραφο 11 ανωτέρω). Κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου, η ένσταση που αφορά στην προθεσμία ήταν ουσιαστικό σημείο και είχε καθοριστική σημασία για την έκβαση της υπόθεσης κατά του προσφεύγοντα (βλέπε Ruiz Torija, ό.π., παράγραφος 30). Ως εκ τούτου, απαιτούσε κατάλληλη απάντηση. Παρ' όλα αυτά, καμία απάντηση δεν δόθηκε γι' αυτή από το Δικαστήριο του Sisli, στην απόφασή του.

37. Επιπλέον, μολονότι ο προσφεύγων επανέλαβε τα επιχειρήματά του στο αίτημά του για έφεση, το Ακυρωτικό Δικαστήριο δεν έκανε αναφορά σε αυτά και, απλά, επικύρωσε την απόφαση του Δικαστηρίου του Sisli. Παρά το γεγονός ότι μια τέτοια τεχνική συλλογιστικής από ένα δευτεροβάθμιο δικαστήριο είναι, κατ' αρχήν, αποδεκτή, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι απέτυχε να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της δίκαιης δίκης (βλέπε Hirvisaari κατά Φινλανδίας, αριθ.

49684/99, παράγραφος 32, 27 Σεπτεμβρίου 2001, βλέπε, επίσης, Emel Boyraz κατά Τουρκίας, αριθ. 61960/08, παράγραφοι 72-75, 2 Δεκεμβρίου 2014). Καθώς η συλλογιστική του Δικαστηρίου του Sisli δεν ήταν αιτιολογημένη, ήταν ακόμα σημαντικότερο για το Ανώτατο Δικαστήριο να αναφέρει εύλογη αιτιολόγηση στη δική του απόφαση (βλέπε Helle κατά Φινλανδίας, 19 Δεκεμβρίου 1997, παράγραφος 60, Εκθέσεις Αποφάσεων 1997-VIII). Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η Κυβέρνηση δεν επιδίωξε να υποστηρίξει ότι η έλλειψη απαντήσεων από τα εθνικά δικαστήρια στα σημεία που προέβαλε ο προσφεύγων θα πρέπει να ερμηνευθεί ως σιωπηρή απόρριψη (βλέπε, αντίθετα, Ruiz Torija, όπ.π., παράγραφος 30).

38. Όσον αφορά στον ισχυρισμό της Κυβέρνησης ότι το ζήτημα της νόμιμης προθεσμίας απαιτούσε ένσταση, η οποία θα έπρεπε να είχε υποβληθεί από τον προσφεύγοντα εντός 10 ημερών από την κοινοποίηση της αξίωσης και, επίσης, ότι η εν λόγω υπόθεση ήταν μια ενέργεια για την αποκατάσταση ή ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων και ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, η νόμιμη προθεσμία δεν έχει εφαρμογή (βλέπε παράγραφο 27 ανωτέρω), το Δικαστήριο θεωρεί ότι, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω (βλέπε παράγραφο 34), αυτά ήταν τα θέματα που τα εθνικά δικαστήρια έπρεπε να εξετάσουν και να αποφασίσουν. Παρ' όλα αυτά, δεν δόθηκαν απαντήσεις γι' αυτά από τα εθνικά δικαστήρια.

39. Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα σχετικά με την επιδίκαση νόμιμων τόκων απουσία αιτήματος από τον ενάγοντα, το Δικαστήριο σημειώνει ότι επιβεβαιώθηκε σε μεταγενέστερη απόφαση που εκδόθηκε από το Τμήμα Μείζονος Συνθέσεως του Ανωτάτου Δικαστηρίου, σε μια άσχετη, αλλά παρόμοια υπόθεση, ότι οι δικαστές στην Τουρκία δεσμεύονται από τα επιχειρήματα των διαδίκων και τους ισχυρισμούς της υπεράσπισης και ότι δεν επιτρέπεται να αποφασίζουν να επιδικάσουν νόμιμους τόκους, εάν δεν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον προσφεύγοντα (βλέπε παράγραφο 21 ανωτέρω). Το Δικαστήριο θεωρεί ότι

η απόφαση αυτή ενισχύει το επιχείρημα του προσφεύγοντα ότι η ένσταση του σχετικά με την επιδίκαση τόκων ήταν, επίσης, συναφής και άξιζε απάντησης από το Ακυρωτικό Δικαστήριο.

40. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο δεν μπορεί να συμφωνήσει με τους ισχυρισμούς της εναγομένης Κυβέρνησης ότι οι τόκοι που επιδικάστηκαν από το Δικαστήριο του Sisli ήταν «τόκοι υπερημερίας» (temerrut faizi), οι οποίοι απορρέουν από την ακύρωση της δημοπρασίας (βλέπε παράγραφο 28 ανωτέρω). Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι «τόκοι υπερημερίας», οι οποίοι ορίζονται στην παράγραφο 133 του Νόμου περί Αναγκαστικών Εκτελέσεων και Πτωχεύσεων (βλέπε παράγραφο 20 ανωτέρω), είναι διαφορετικοί τόκοι από αυτούς που προστέθηκαν στο ποσό που επιδικάστηκε στον ενάγοντα για την παρούσα υπόθεση, οι οποίοι ήταν «νόμιμοι τόκοι» (yasal faiz) (βλέπε παράγραφο 14 ανωτέρω).

41. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι, αν και το ζήτημα των τόκων θα μπορούσε να έχει εξεταστεί μόνο από το Ακυρωτικό Δικαστήριο, επειδή είχε κριθεί από το Δικαστήριο του Sisli, στην απόφασή του, και, επομένως, ο προσφεύγων δεν είχε τη δυνατότητα να το προσβάλει στην πρωτόδικη διαδικασία, το Ακυρωτικό Δικαστήριο παρέλειψε να δώσει ακόμα και τη συντομότερη δυνατή απάντηση.

42. Το Δικαστήριο σημειώνει, επομένως, ότι το Δικαστήριο του Sisli και, στη συνέχεια, το Ακυρωτικό Δικαστήριο παρέλειψαν να απαντήσουν στα συναφή σημεία που προέβαλε ο προσφεύγων, αντίθετα προς τις επιταγές του Συντάγματος και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (βλέπε σημεία 18 και 19 ανωτέρω).

43. Οι προηγούμενες σκέψεις αρκούν προκειμένου να μπορέσει το Δικαστήριο να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα εθνικά δικαστήρια που χειρίστηκαν τις αστικές διαδικασίες απέτυχαν να εκπληρώσουν μια από τις προϋποθέσεις της δίκαιης δίκης, ήτοι να αιτιολογήσουν επαρκώς τις αποφάσεις τους. Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης.

44. Έχοντας υπόψη το συμπέρασμά του της προηγούμενης παραγράφου, το Δικαστήριο δεν κρίνει απαραίτητο να εξετάσει χωριστά το αν η παράλειψη των εθνικών δικαστηρίων να εξετάσουν τους μάρτυρες που πρότεινε ο προσφεύγων, να λάβουν υπόψη την αμφισβήτηση που στρεφόταν κατά των πραγματογνωμόνων - μαρτύρων, ή, για το Ακυρωτικό Δικαστήριο, να διοργανώσει μια ακροαματική διαδικασία πριν εκδώσει την απόφασή του, οδηγούν σε χωριστές παραβιάσεις του άρθρου 6 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ 1^{ΟΥ} ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

45. Τέλος, ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι η λανθασμένη απόφαση που ελήφθη από τα εθνικά δικαστήρια του είχε προξενήσει χρηματική ζημία και, ως εκ τούτου, είχε παραβιάσει τα δικαιώματά του, σύμφωνα με το άρθρο 1 του 1^{ου} Πρωτοκόλλου.

46. Η Κυβέρνηση αμφισβήτησε το επιχείρημα αυτό.

47. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η αιτίαση αυτή μπορεί να κριθεί παραδεκτή. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα σχετικά με το άρθρο 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης (βλέπε παράγραφο 43 ανωτέρω), το Δικαστήριο δεν κρίνει απαραίτητο να εξετάσει χωριστά κατά πόσον, στην περίπτωση αυτή, υπήρξε, επίσης, παραβίαση του άρθρου 1 του 1^{ου} Πρωτοκόλλου της Σύμβασης. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο παρατηρεί, επίσης, ότι είναι δυνατό για τον προσφεύγοντα να υποβάλει αίτημα στις εθνικές αρχές και να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία.

III. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

48. Το άρθρο 41 της Σύμβασης προβλέπει τα εξής:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και εάν το εθνικό δίκαιο του ενδιαφερόμενου Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους επιτρέπει μερική μόνο επανόρθωση, το Δικαστήριο θα παρέχει, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο, δίκαιη ικανοποίηση στο ζημιωθέντα.»

A. Ζημία

49. Ο προσφεύγων αξίωσε 180.322 ευρώ για υλικές ζημιές.

50. Η Κυβέρνηση θεώρησε την απαίτηση αβάσιμη.

51. Έχοντας υπόψη τη δυνατότητα του προσφεύγοντα να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα του προσφεύγοντα για αποζημίωση.

B. Δαπάνες και έξοδα

52. Ο προσφεύγων αξίωσε επίσης «ένα εύλογο ποσό», όσον αφορά στο κόστος και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου.

53. Η Κυβέρνηση κάλεσε το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα του προσφεύγοντα, λόγω της παράλειψής του να διεκδικήσει ένα συγκεκριμένο ποσό.

54. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο προσφεύγων δικαιούται αποζημίωση εξόδων και δαπανών μόνο κατά το μέτρο που έχει αποδειχθεί ότι αυτά έχουν πράγματι και κατ' ανάγκη πραγματοποιηθεί και είναι εύλογα. Εν προκειμένω, ο προσφεύγων όχι μόνο παρέλειψε να διεκδικήσει ένα συγκεκριμένο ποσό, αλλά παρέλειψε, επίσης, να τεκμηριώσει ότι όντως επιβαρύνθηκε με οποιαδήποτε έξοδα. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο δεν επιδικάζει τίποτε για το ζήτημα αυτό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. Κηρύσσει την προσφυγή παραδεκτή,
2. Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης, λόγω παράλειψης, εκ μέρους των εθνικών δικαστηρίων, να αιτιολογήσουν επαρκώς τις αποφάσεις τους,
3. Αποφαίνεται ότι δεν υφίσταται λόγος να εξεταστούν χωριστά οι υπόλοιπες αιτιάσεις, δυνάμει του άρθρου 6 της Σύμβασης,
4. Αποφαίνεται ότι δεν υφίσταται ανάγκη να εξεταστεί χωριστά η αιτίαση βάσει του άρθρου 1 του 1ου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης,
5. Απορρίπτει το αίτημα του προσφεύγοντα για δίκαιη ικανοποίηση.

Συντάχθηκε στην αγγλική γλώσσα και κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 21 Ιουλίου 2015, σύμφωνα με το άρθρο 77, παράγραφοι 2 και 3 του

Κανονισμού του Δικαστηρίου.

(υπογραφή) Stanley Naismith

Γραμματέας

(υπογραφή) Andras Sajo

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του Αγγλικού πρωτότυπου εγγράφου.

Αθήνα, 23/8/2015. Ο μεταφραστής, Στέφανος Τέφος